

دستگیری قاتل بعد از ۳۰ سال

مردی که در جریان درگیری در یک روستا مرتکب قتل شده بود، ۳۰ سال پس از جنایت دستگیر شد. این مرد ۷۲ ساله در روستای راونگ از توابع شهرستان میناب استان هرمزگان مرتکب قتل شده و به پاکستان فرار کرده بود اما بعد از ۳۰ سال وقتی به کشور برگشته بود دستگیر شد.

بایان ۲۵ سال زندگی مخفیانه

سال ۱۳۷۷ در یکی از روستاهای استان کرمانشاه نزاعی دسته‌جمعی اتفاق افتاد که در جریان آن ۲ نفر به قتل رسیدند و عامل جنایت گریخت. قاتل به مکان نامعلومی فرار کرده بود و دستگیری او امکان نداشت. سرانجام با گذشت ۲۵ سال از این حادثه معلوم شد که او در یکی از استان‌های مرکزی کشور مخفی شده و در نهایت دستگیر شد.

زندگی با هویت جعلی

بعضی از تبهکاران برای اینکه پلیس نتواند سر نخ از آنها به دست آورد از اسامی جعلی برای خود استفاده می‌کنند. مثل مردی که بعد از ارتکاب قتل ۲۹ سال با هویت جعلی زندگی می‌کرد اما سرانجام دستگیر شد. این مرد سال ۱۳۶۷ در شهرستان بهم مرتکب قتل شده و گریخته بود تا اینکه سرانجام بعد از ۲۹ سال در زاهدان دستگیر شد.

۴۰ سال زندگی مخفیانه

سال ۱۳۹۷ پلیس از دستگیری قاتلی خبر داد که ۴۰ سال به‌طور مخفیانه زندگی می‌کرد اما عاقبت دستگیر شد. این مرد سال ۱۳۵۷ در یکی از روستاهای استان خراسان ۲ نفر را به قتل رسانده و بعد از آن فرار کرده بود. او بعد از جنایت مدام مخفیگاهش را تغییر می‌داد تا اینکه سرانجام سال ۱۳۹۷ و در شرایطی که ۴۰ سال از قتل گذشته بود در شهرستان نجف‌آباد اصفهان دستگیر شد.

۳۰ سال دور از چشم پلیس

مردی به‌خاطر اختلاف‌های خانوادگی، همسرش را در بابل به قتل رساند اما ۳۰ سال بعد در کرج دستگیر شد. این مرد سال ۵۶ به‌دنبال اختلافاتی با همسرش او را در یکی از روستاهای بابل به قتل رساند و سپس دستگیر و روانه زندان ساری شد. او اما مدتی بعد در جریان ناآرامی‌های انقلاب توانست از زندان فرار کند. از آن زمان تحقیقات برای دستگیری مرد آغاز شد تا اینکه بعد از گذشت ۳۰ سال باز پرس جدید پرونده از مأموران خواست برای مشخص شدن مخفیگاه متهم، به استعلام از اداره ثبت احوال بپردازند که در تحقیقات معلوم شد قاتل فراری با هویت جعلی ازدواج کرده و در یکی از محله‌های شهرستان کرج با همسر و فرزندان خود زندگی می‌کند. به این ترتیب او که ۳۰ سال دور از چشم پلیس مخفیانه زندگی می‌کرد دستگیر شد.

قاضی بازنشسته دادگاه کیفری از شرایط رسیدگی به پرونده‌هایی می‌گوید که در آنها قاتل دستگیر نمی‌شود

مراحل پرداخت دیه از بیت‌المال

بعد از وقوع قتل مأموران انتظامی از یک سو و عوامل قضایی از سوی دیگر دست به دست یکدیگر می‌دهند تا عامل جنایت شناسایی، محاکمه و مجازات شود اما در این بین گاهی این تلاش‌ها به نتیجه نمی‌رسد و قاتل شناسایی نمی‌شود. در این شرایط تکلیف پرونده چیست و اولیای دم مقتول چگونه به حق و حقوق‌شان می‌رسند؟ محمود کیخا، قاضی بازنشسته دادگاه کیفری یک استان تهران که سال‌ها به پرونده‌های قتل رسیدگی کرده و حالا وکیل دادگستری است در گفت‌وگو با همشهری از شرایط رسیدگی به پرونده‌هایی که در آن قاتل دستگیر نمی‌شود می‌گوید.

خسارات بدنی پرداخت خواهد شد.

اگر قاتل شناسایی شده باشد اما به دلیل مخفی و فراری شدن امکان دستگیری او وجود نداشته باشد چگونه؟

اگر قاتل شناسایی شده باشد اما دستگیر نشده باشد باید پرونده باز بماند تا مأموران بتوانند قاتل را دستگیر کنند.

در ماده ۴۷۴ قانون مجازات اسلامی در این باره آمده: در صورتی که به دلیل مرگ یا فرار به مرتکب دسترسی وجود نداشته باشد، دیه از مال او گرفته می‌شود و در صورتی که مال او کفایت نکند از بیت‌المال پرداخت می‌شود. همچنین طبق ماده ۴۷۵ در مواردی که پرداخت دیه بر عهده مرتکب است اگر به علت مرگ یا فرار، دسترسی به او ممکن نباشد دیه جنایت از اموال او پرداخت می‌شود و در صورتی که مرتکب مالی نداشته باشد دیه از بیت‌المال پرداخت می‌شود.

اگر در جریان رسیدگی به یک پرونده قتل، مأموران نتوانند عامل جنایت را شناسایی یا دستگیر کنند تکلیف پرونده چه خواهد شد؟

در پرونده‌های قتل معمولاً رویه به این شکل است که اگر بعد از گذشت چند سال از حادثه و انجام تحقیقات مفصل در دادسرا برای دادستان محرز شود که عامل قتل شناسایی نمی‌شود اولیای دم می‌توانند درخواست دریافت دیه از بیت‌المال را ارائه دهند.

در این موارد با موافقت دادستان، پرونده به دادگاه ارسال می‌شود و در نهایت پس از انجام تشریفات قانونی حکم پرداخت دیه به اولیای دم از صندوق بیت‌المال صادر خواهد شد.

روند دریافت دیه مقتول از صندوق بیت‌المال توسط اولیای دم به چه شکل است؟

در جلسه رسیدگی به این درخواست باید حتماً نماینده دادستان و نماینده وزارت دادگستری حضور داشته باشند. اگر محرز شد که تحقیقات انجام شده کافی است و در روند تحقیقات به نتیجه‌ای برای شناسایی قاتل نرسند دادگاه به پرداخت دیه از بیت‌المال حکم می‌دهد و دیه از صندوق تأمین

اگر در پرونده‌ای به دلیل شناسایی نشدن قاتل اولیای دم در خواست دریافت دیه از بیت‌المال را ارائه دهند و در نهایت دیه دریافت کنند اما چند سال بعد قاتل شناسایی و دستگیر شود در این وضعیت چه اتفاقی خواهد افتاد؟

در این وضعیت دیه از قاتل دریافت شده و به صندوق بیت‌المال بازگردانده می‌شود و در این حالت شرایط به حالت عادی برگشته و متهم محاکمه می‌شود.

در جلسه محاکمه اولیای دم حق دارند دیه درخواست کنند و خواستار قصاص متهم شوند یا حتی او را ببخشند.

اگر قاتل شناسایی شود اما هنگام دستگیری درگیری با مأموران پلیس به هر دلیلی کشته شود در این شرایط حقوق اولیای دم در خصوص اجرای حکم قصاص یا دریافت دیه چه می‌شود؟

اگر قاتل که خودش هم جانش را از دست داده عاقله داشته باشد دیه از او دریافت می‌شود. اگر هم مأمور دولت در جریان دستگیری متهم و کشته شدن او مقصر باشد باید سازمان او دیه را به اولیای دم بپردازد تا به این شکل اولیای دم به حق و حقوق‌شان برسند.

